

Toets flora en fauna

Zandoerle 6 te Veldhoven

Datum : 17-4-2017
Projectnummer : 17-0110
Opdrachtgever : Pouderoyen Compagnons
Veldwerk : ir. N. Arts
Opgesteld door : Ir. N. Arts

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In verband met de voorgenomen bouw van een nieuwe woning op een locatie naast Zandoerle 6 te Veldhoven, is het noodzakelijk een toetsing aan de Wet natuurbescherming uit te voeren. Om te voorkomen dat in strijd met de Wet natuurbescherming wordt gehandeld, is het nodig te onderzoeken of beschermde planten en/of dieren op de locatie aanwezig zijn en op welke wijze de werkzaamheden hierop effect hebben.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in de soortlijsten van beschermde flora en fauna in het kader van de Wet natuurbescherming. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de Wet natuurbescherming wordt gehandeld.

2 Wettelijk kader

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Deze toets flora en fauna is gericht op soortbescherming. Vanwege de lokale aard van de voorgenomen werkzaamheden, de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (circa 3,3 km) en de ligging buiten het NNN is gebiedsbescherming niet van toepassing. De bomen in het plangebied vallen niet onder de bescherming van de Wet natuurbescherming. De delen over bescherming van gebieden en houtopstanden uit de Wet natuurbescherming en het beleid voor het NNN worden daarom buiten beschouwing gelaten.

2.1 Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn, §3.1 wn;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt, §3.2 wn;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven, §3.3 wn.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wn)	Categorie 2 (§ 3.2 Wn)	Categorie 3 (§ 3.3 Wn)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

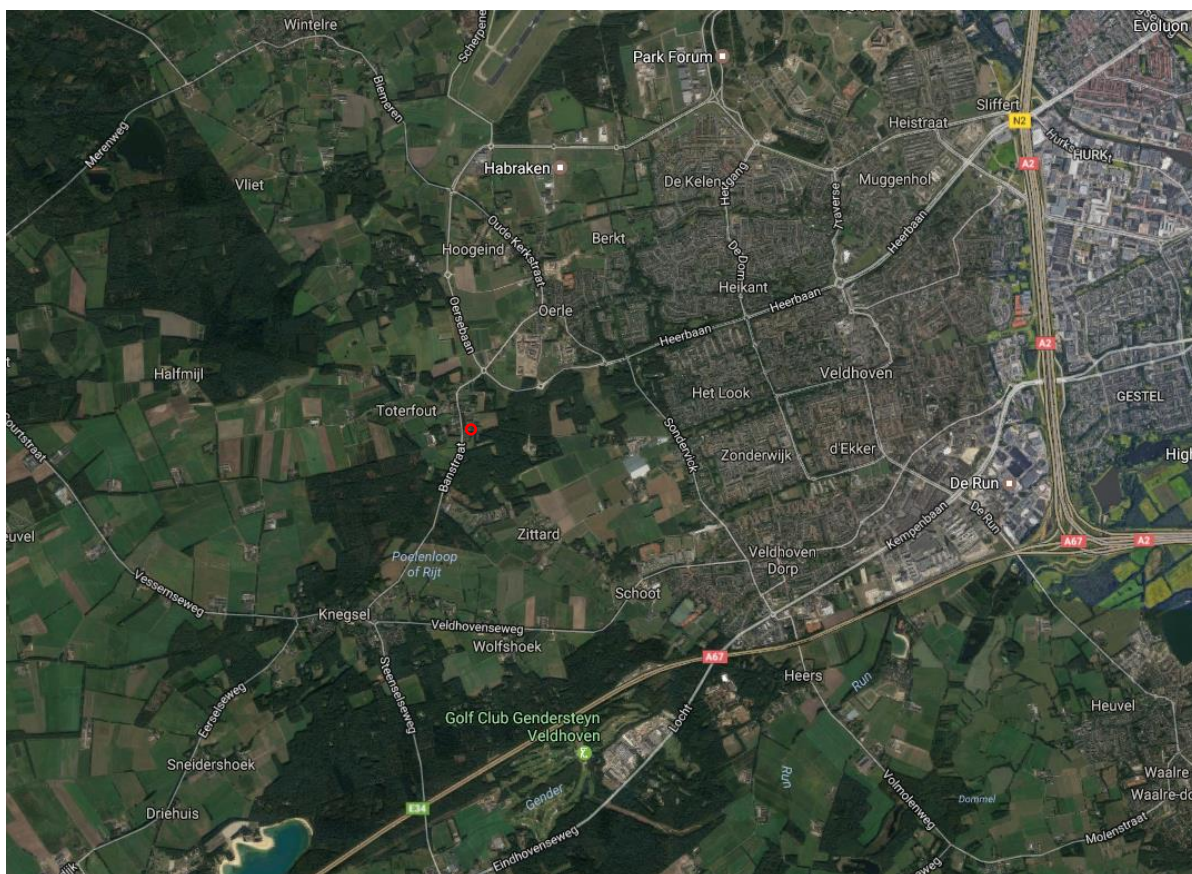
3 Beschrijving plangebied en voorgenomen plannen

Het plangebied betreft het zuidoostelijk deel van de tuin behorende bij het perceel van Zandoerle 6 te Veldhoven. Het plangebied wordt begrensd door een akker aan de oostzijde, de weg Zandoerle aan de noordkant en aan de west- en zuidzijde grenst het plangebied aan private tuinen van de naastgelegen woningen. Het plangebied bestaat uit een siertuin met een grasveld, enkele grote bomen, cultivars, verharding en twee vervallen houten schuurtjes.

In de tuin van Zandoerle 6, aangrenzend aan het plangebied ligt een vijver. In deze vijver zijn goudvissen aanwezig.

In figuur 1 is de ligging van het plangebied weergegeven. Figuur 2 toont een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving. Op de pagina 5 staan enkele foto's van het plangebied.

De voorgenomen plannen bestaan uit het realiseren van een woonhuis in de huidige tuin behorende bij de woning van Zandoerle 6. Hiervoor worden de twee houten schuurtjes gesloopt.

Figuur 1. Ligging plangebied (rode cirkel) in de ruimere omgeving (bron: Google Maps)

Figuur 2. Globale begrenzing van het plangebied (rode lijn) (bron: Google Maps)

Foto 1. Overzicht plangebied vanuit het westen

Foto 2. Overzicht plangebied vanuit het westen

Foto 3. Houten schuurtje tegen oostgrens

Foto 4. Overzicht plangebied gezien vanuit het noorden

Foto 5. Oostelijk deel plangebied

Foto 6. Houten schuurtje in zuidoosthoek van het plangebied

4 Natuurwaarden

In het kader van deze toets flora en fauna heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden. Aan de hand van bekende verspreidingsgegevens uit onder andere verspreidingsatlassen is bepaald welke beschermde soorten in de omgeving van het plangebied voorkomen. Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek zijn alle op de locatie aanwezige biotopen opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde plant- en diersoorten. Op basis van expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 31 maart 2017 in de ochtend onder de volgende weersomstandigheden: zonnig, weinig wind en circa 17 °C.

4.1 Flora

Het plangebied bestaat uit een siertuin met verharding, een grasland en kale grond. Tussen de bomen en cultivars is beperkt vegetatie aanwezig. Hier staan grassen en enkele algemene kruiden van voedselrijke omstandigheden.

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat in het plangebied geschikte biotopen ontbreken voor het voorkomen van beschermde soorten planten. Vanwege de kenmerken van het plangebied, de huidige verspreiding van beschermde planten en de eisen die beschermde planten aan hun standplaats stellen, kan het voorkomen van beschermde plantensoorten in het plangebied worden uitgesloten.

4.2 Amfibieën en reptielen

Uit de RAVON Atlas van de amfibieën en reptielen van Nederland (2009) blijkt dat de amfibiesoorten kleine watersalamander, gewone pad, Alpenwatersalamander, bruine kikker, bastaardkikker (alle §3.3 wn), kamsalamander, rugstreeppad, heikikker (alle §3.2 wn) voorkomen in de omgeving van het plangebied.

In de omgeving van het plangebied komt tevens levendbarende hagedis (§3.3 wn) voor.

Uit het veldbezoek blijkt verder dat er in het plangebied geen oppervlaktewater aanwezig is. Daardoor ontbreekt geen voortplantingsbiotoop voor amfibieën aanwezig in het plangebied. Wel ligt in de tuin van Zandoerle 6 een vijver. Aangezien in deze vijver goudvissen aanwezig zijn, is het water niet zeer geschikt als voortplantingsbiotoop voor amfibieën. Het voorkomen van salamanders binnen het plangebied is vanwege het ontbreken van geschikt oppervlaktewater in de directe omgeving van het plangebied redelijkerwijs uit te sluiten.

De heikikker is een cultuurvliesende soort, die nauwelijks wordt aangetroffen rond infrastructuur en bebouwing en is daarom niet te verwachten in het plangebied. De rugstreeppad is een soort van dynamische milieus. Deze biotopen ontbreken in het plangebied.

Het plangebied is voor bruine kikker en gewone pad wel geschikt als landbiotoop.

Aangezien de planlocatie een private tuin betreft met een ondergrond van gemaaid gazon en kale grond is het uit te sluiten dat levendbarende hagedis belangrijk leefgebied vindt in het plangebied. Het is echter mogelijk dat incidenteel een levendbarende hagedis door het plangebied migreert.

In het plangebied kunnen amfibieën en levendbarende hagedis aanwezig zijn. Met de werkzaamheden kunnen zodoende amfibieën of levendbarende hagedissen worden gedood.

Indien bomen en struiken verwijderd moeten worden, kan dit negatieve effecten hebben op overwinterende amfibieën. Met het bouwen van een woning wordt het landhabitat van amfibieën kleiner. Doordat in het plangebied en de omgeving van het planbied voldoende landhabitat beschikbaar blijft, ontstaat hierdoor geen negatief effect.

Voor de soorten bastaardkikker bruine kikker en gewone pad (beide §3.3 wn) geldt in de provincie Noord-Brabant bij ruimtelijke ingrepen een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is zodoende niet noodzakelijk mitigerende maatregelen te nemen voor deze soorten. Wel dient rekening te worden gehouden van de zorgplicht. Eventueel in het plangebied aangetroffen amfibieën dienen te worden verdreven of verplaatst naar geschikt leefgebied buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden.

Om negatieve effecten te voorkomen op de mogelijk voorkomende levendbarende hagedis (§3.2 wn) dient voorafgaand aan het bouwrijp maken de locatie te worden nagelopen op eventueel aanwezige hagedissen. Deze dienen te worden verdreven tot buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden. Wanneer de locatie bouwrijp is, vormt deze geen geschikt habitat meer voor levendbarende hagedis.

4.3 Vogels

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor algemene vogelsoorten. Deze soorten kunnen broedgelegenheid vinden in de bomen en struiken in en rond het plangebied. Tijdens het veldbezoek zijn diverse vogelsoorten waargenomen waaronder merel, koolmees en winterkoning.

Doordat in het plangebied en de directe omgeving voldoende foerageergebied voor algemene vogels aanwezig blijft, treedt geen negatief effect op ten aanzien van de functie van het plangebied als foerageergebied. Gedurende het broedseizoen zijn vogels strikt beschermd. Indien het nodig is bomen en/of struiken te verwijderen of te snoeien als vogels aan het broeden zijn, zal dit tot verstoring leiden. Door bomen en/of struiken buiten het broedseizoen te rooien/snoeien kunnen negatieve effecten op broedende vogels worden voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen (sporen van) jaarrond beschermde nesten waargenomen. Uit het bronnenonderzoek blijkt dat de aanwezigheid van steenuil, kerkuil en ransuil in de omgeving van het plangebied bekend is. Binnen het plangebied ontbreken mogelijkheden voor verblijfplaatsen van deze uilensoorten. Ook is het plangebied vanwege de inrichting en het gebruik marginaal geschikt als foerageergebied voor deze soorten.

4.4 Zoogdieren

Uit het veldbezoek blijkt dat het plangebied voor een aantal grondgebonden zoogdieren geschikt is als (onderdeel van het) leefgebied; konijn, steenmarter, egel en algemene muizensoorten (alle §3.3 wn). De voorgenomen werkzaamheden hebben tot gevolg dat leefgebied van een aantal van deze soorten kleiner wordt. Voor deze soorten van §3.3 wn geldt in provincie Noord-Brabant in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is zodoende niet noodzakelijk mitigerende maatregelen te nemen. Wel dient rekening te worden gehouden met de zorgplicht.

Ook komt in het plangebied eekhoorn (§3.3 wn) voor. In het plangebied zijn geen eekhoornnesten aanwezig. De voorgenomen plannen hebben geen negatief effect op de eekhoorn.

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) meer zeldzame en kritische soorten grondgebonden zoogdieren waargenomen. Gezien de kenmerken en het gebruik van het plangebied kan het

voorkomen van meer zeldzame en kritische soorten grondgebonden zoogdieren van §3.2 wn en §3.3 wn worden uitgesloten.

Uit het bronnenonderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende soorten vleermuizen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, franjestaart, laatvlieger, ingekorven vleermuis, meervleermuis en watervleermuis (alle §3.2 wn).

Gezien de kenmerken van het plangebied is het waarschijnlijk dat er vliegactiviteit van vleermuizen zal zijn in het plangebied. Het plangebied en het omliggende gebied zijn geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Doordat in de omgeving voldoende geschikt foerageergebied beschikbaar blijft, heeft de voorgenomen ontwikkeling geen negatief effect tot gevolg ten aanzien van het foerageergebied van vleermuizen.

Binnen het plangebied zijn geen gebouwen of holtebomen aanwezig die kunnen dienen als vleermuisverblijfplaats. De twee houten schuren zijn vanwege de bouwconstructie niet geschikt om als vleermuisverblijfplaats te dienen. Lijnvormige beplanting langs de perceelgrens en de weg kan mogelijk functioneren als vliegroute voor vleermuizen. Doordat deze beplanting behouden blijft zullen geen negatieve effecten optreden op mogelijke vliegroutes.

4.5 Overige soortgroepen

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat in het plangebied geschikte biotopen ontbreken voor beschermde soorten vissen, dagvlinders, libellen, slakken en kevers. Het voorkomen van beschermde soorten uit deze soortgroepen kan daarom worden uitgesloten.

5 Conclusie

Uit het onderzoek blijkt dat in het plangebied de aanwezigheid van beschermde soorten planten, dagvlinders, libellen, vissen, kevers en slakken kan worden uitgesloten. Tevens is de aanwezigheid van jaarrond beschermde vogelnesten, eekhoornnesten en meer zeldzame en kritische soorten grondgebonden zoogdieren van §3.2 wn en §3.3 wn uitgesloten.

Geconcludeerd kan worden dat de voorgenomen plannen niet leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming, mits het kappen van eventuele bomen en struiken wordt uitgevoerd buiten het broedseizoen van vogels en rekening wordt gehouden met de mogelijke aanwezigheid van levendbarende hagedis.

Om negatieve effecten te voorkomen op de mogelijk voorkomende levendbarende hagedis (§3.3 wn) dient voorafgaand aan het bouwrijp maken de locatie te worden nagelopen op eventueel aanwezige hagedissen. Deze dienen te worden verdreven tot buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Wanneer de locatie bouwrijp is, vormt deze geen geschikt habitat meer voor levendbarende hagedis. Daarnaast geldt de zorgplicht voor alle dieren die tijdens de werkzaamheden worden aangetroffen in het plangebied. Deze dienen te worden verdreven of verplaatst naar geschikt leefgebied buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea,

- Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
 - + Ettema, J.A., 2014. Natuurtoets capaciteitsvergroting N279-Noord. Activiteitenplan ontheffingsaanvraag art. 75C Ff-wet. Projectnummer 329294. Grontmij Nederland B.V., Eindhoven.
 - + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
 - + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
 - + Ministerie van Economische Zaken. Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3 december 2016.
 - + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

www.vlindernet.nl

www.waarneming.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.libellennet.nl

www.eis-nederland.nl

www.ravon.nl